

større end de samlede offentlige bidrag til det nordiske samarbejde. Så jeg tror, at det, der er behov for, ikke er en redegørelsesdebat, men et ugekursus – mindst – for fru Annette Justs vedkommende.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Man kan i hvert fald roligt konstatere, at fru Annette Just ikke får noget ud af det nordiske samarbejde. Men kan man dermed også konkludere, at Danmark som sådan heller ikke får noget ud af det? Det er jeg ikke helt sikker på.

Jeg ved i hvert fald, at flere af mine politiske fæller både på Færøerne og i Grønland er meget interesserede i det nordiske samarbejde, fordi de føler, at det er dér, de har mulighed for at deltage i debatten om, hvad der foregår i Europa. Hvis vi ikke havde det nordiske samarbejde, ville de føle sig meget isoleret i forhold til alt det, vi andre taler om, og derfor synes jeg, det er at nedgøre samarbejdet til et niveau, hvor det ikke bør høre hjemme.

Jeg synes også, det er en klar fejlfortolkning i fru Annettes Justs indlæg, når hun tager det eksempel med »Emil fra Lønneberg«. Det er jo ikke sådan, det er fremstillet i ministerens redegørelse, og jeg er helt sikker på, at det kan ministeren selv svare på. Så jeg må opfatte fru Annette Justs indstilling til det nordiske samarbejde som værende ond vilje.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Til hr. Kent Kirk: Nej, det er såmænd ikke ond vilje. Og til hr. Ole Stavad: Nej, det er ikke, fordi jeg ikke har læst redegørelsen, og det er ikke, fordi jeg ikke ved, hvad det nordiske samarbejde rent faktisk består af.

Jeg gjorde mig bare den umage at tage udgangspunkt i den redegørelse, vi har fået. Jeg gjorde mig også den umage at lytte til de meget kloge bemærkninger, som hr. Ole Stavad kom med, om, at det var nødvendigt at lave ændringer, og jeg gjorde mig også den umage at lytte til hr. Kent Kirks fantastisk gode eksempler på det konkrete, der kom ud af arbejdet. Hr. Kent Kirk sagde nemlig ikke en lyd om alt det menneskelige, der også kommer ud af det.

Jeg mener ikke, det er nødvendigt, at vi har et parlamentarisk organ under Nordisk Råd, som skal sidde og lave lange rapporter, som hr. Ole Stavad har fuldstændig ret i at kun meget få læser – hvis der da er nogen, der læser dem.

Jeg har fulgt med i arbejdet, selv om jeg ikke har siddet som medlem af Nordisk Råd, hvilket jeg også startede med at sige, så det burde ikke være noget, der kom bag på hverken hr. Ole Stavad eller hr. Kent Kirk, at jeg ikke har taget del i arbejdet. Men jeg har fulgt arbejdet, som enhver gør i dette Folketing.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne takke ministeren for redegørelsen om det nordiske samarbejde. Ministeren har her i 600-året for Kalmarunionen valgt at starte og slutte redegørelsen med henvisninger til denne unionstraktat, og det er jo ganske rigtigt, at det nordiske samarbejde i år har stået i Kalmarunionens tegn.

Men jeg kan på den anden side godt forstå, at ministeren alene hæfter sig ved unionstidens start og ikke ved dens slutning. Kalmarunionen endte jo som andre konstruktioner af samme slags ganske kaotisk og blodigt, da princippet om det mellemstatslige samarbejde var glemt og de involverede magter i stedet kæmpede om det økonomiske, politiske og militære overherredømme i unionen. I dag har vi ikke nogen nordisk union, men i stedet en europæisk union, som nogle af de nordiske lande er med i, mens andre lande eller selvstyrende områder har valgt at stå udenfor.

Ministeren lægger i redegørelsen vægt på, at EU-spørgsmål nu er fast forankrede i den nordiske dagsorden. Denne såkaldte forankring kan imidlertid let udarte, så Nordisk Råd i stedet for at være forum for et levende nordisk samarbejde bliver en filial af Den Europæiske Union, hvor Danmark, Sverige og Finland får til opgave at sørge for, at de lande og områder, hvor befolkningen har valgt at stå uden for Unionen, alligevel bliver hægtet på unionstoget.

Et af de største problemer, vi får i den kommende periode, bliver Schengenaftalen, hvor der skal hekses meget, for at det ikke ender som et valg mellem den nordiske pasunion og det langt mere omfattende grænse- og politisamarbejde i Schengenaftalen. Når Schengenaftalen bliver en integreret del af EU, får ikkemedlemmerne i hvert fald problemer. I den forbindelse er det jo vældig godt, at vi kan henholde os til fem statsministres og fem samarbejdsministres samstemmende løfte om, at den nordiske pasunion ingen sinde vil blive tilsidesat af Schengenaftalen. Men nu kommer problemerne, og det havde unægtelig været nemmere, hvis Dan-